

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Sagsnummer
2015-337

Kontor
EUK

16. juni 2015

Skriftlig forelæggelse af rådsmødet (udenrigsanliggender) den 22. juni 2015

Dagsordenen for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 22. juni 2015 omfatter: *Asien; EU-FN samarbejde; EU's Energidiplomati; ASEAN; Myanmar/Burma; EU's strategi for Centralasien og forlængelse af Krim-relaterede sanktioner; Forlængelse af Ruslands-sanktioner; FYROM/Makedonien.*

Punkterne forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises i øvrigt til samlenotatet for rådsmødet, der er oversendt til Europaudvalget den 10. juni 2015. Følgende af dagsordenspunkterne kan fremhæves:

1. Asien

Det forventes, at Rådet vil have en strategisk drøftelse af EU's relationer til Asien. Drøftelsen vil fokusere på de overordnede udfordringer og behovet for en mere aktiv og samtænkt EU-politik i regionen.

Konkret forventes drøftelsen at fokusere på 1) hvordan EU kan medvirke til at fremme multilaterale sikkerhedsstrukturer, herunder ASEAN, 2) hvordan det strategiske partnerskab med Kina kan tilpasses til nye udfordringer, samt 3) hvordan man i højere grad kan drage fordel af mulighederne for bedre interkonnektivitet i relation til fx infrastruktur.

Asien har udgjort en vigtig drivkraft i den globale vækst i det sidste årti. Asiens middelklasse ventes i 2020 at være fordoblet og udgøre 64 % af den globale middelklasse. Det skaber både store muligheder, men også store udfordringer fx for miljøet såvel som socialt. Især store lande som Kina og Indien indtager en stadig stærkere rolle globalt, hvilket har væsentlig betydning for EU's politikker og interesser.

EU har interesse i et velstående og fredeligt Asien. Der er behov for en stærkere forpligtelse fra de stadigt mere indflydelsesrige lande i Asien til at håndtere globale udfordringer som klimaforandringer, pirateri, spredning af masseødelæggelsesvåben samt terrorisme. EU har også en inte-

resse i at engagere asiatiske partnere mere i håndteringen af konflikter. Ligeledes er det i EU's interesse at undgå spændinger i Asien og undgå, at territoriale stridigheder eskalerer med mulige globale konsekvenser politisk som økonomisk.

I forbindelse med arbejdet for at fremme multilaterale sikkerhedsstrukturer, herunder ASEAN, har EU været en naturlig støtte af regional integration i Asien. Et forenet og stærkt ASEAN, der gradvist styrker integrationen og samarbejdet landene i mellem, er positivt for regional stabilitet, sikkerhed og velstand. EU har derfor store økonomiske og politiske interesser i at styrke sit engagement. I den forbindelse ventes rådskonklusionerne at lægge vægt på muligheden for, at EU kan opgradere forholdet til ASEAN til et strategisk partnerskab.

I forhold til Kina har EU meget store interesser i en succesfuld gennemførelse af reformer af Kinas økonomi og regeringsførelse. Kina er en stadig mere indflydelsesrig partner, der søger øget samarbejde med EU. Som permanent medlem af FN's Sikkerhedsråd er Kinas deltagelse væsentlig i håndteringen af internationale udfordringer i f.eks. Ukraine, Syrien og Iran. Håndtering af klimaforandringer og post-2015-udviklingsdagsordenen forudsætter også Kinas involvering.

Rådet ventes at drøfte, hvordan EU's omfattende strategiske partnerskab med Kina kan tilpasses og udvikles, og hvorledes EU's Kina-strategi kan gøres mere effektiv og sammenhængende. Drøftelsen sker i lyset af EU-Kina-topmødet mellem formanden for Det Europæiske Råd Donald Tusk og Kinas regeringsleder Li Keqiang i Bruxelles den 29. juni. EU arbejder på tre hovedresultater fra topmødet: 1) Igangsættelse af en juridisk dialog, 2) en fælles erklæring om klima frem mod Paris-topmødet i december, og 3) etablering af en "connectivity platform", der kan fungere som et EU-Kina-koordinationsforum og bidrage til investeringer og samarbejdsmuligheder samt bedre koblinger af EU's indre transportnetværk til kinesiske systemer. I forlængelse af sidstnævnte ventes udviklingen i Den Asiatiske Infrastruktur Investeringsbank (AIIB) også drøftet. Interkonnektivitet er ligeledes en prioritet i ASEAN's integration, hvorfor samarbejde om interkonnektivitet også vil være en central del af det styrkede EU-ASEAN-samarbejde.

I forbindelse med den strategiske drøftelse af forholdet til Asien vil der også blive vedtaget rådskonklusioner om Burma/Myanmar med fokus på det kommende parlamentsvalg, ligesom der vil blive vedtaget rådskonklusioner om EU's forhold til Centralasien, der hilser den reviderede strategi for Centralasien med dens styrkede fokus på samarbejde indenfor sikkerhed, antiradikalisering, handel, demokrati og menneskerettigheder og retsstatsprincipper, samt et mere differentieret samarbejde med de enkelte lande velkomment.

2. EU-FN samarbejde

I forbindelse med rådsmødet vil der være en frokost med FN's generalsekretær Ban Ki-moon, hvor der vil være lejlighed til at drøfte det generelle EU/FN-samarbejde, herunder aktuelle kriser (Yemen, Syrien og Libyen). Gennem de seneste år har EU især arbejdet på et initiativ til at styrke og samordne EU's og FN's samarbejde inden for fred og stabilitet. På selve rådsmødet forventes Rådet at vedtage et strategisk papir om EU's fælles prioriter for FN's 70. Generalforsamling, der har tre overordnede fokusområder under overskrifterne effektiv multilateralisme, en sikker verden og vor fælles fremtid.

3. EU's energidiplomati

På rådsmødet forventes desuden en politiske drøftelse af EU's energidiplomati

Kommissionen har udarbejdet en handlingsplan, der skal ses som en del af Kommissionens energisikkerhedsstrategi, som blev fremlagt i maj 2014 i lyset af situationen i Ukraine, og Kommissionens strategi og handlingsplan for Energiunionen, som blev fremlagt i februar 2015. Samtidig skal den komplementere EU's handlingsplan for klimadiplomati, der blev vedtaget på Udenrigsrådet i januar 2015.

Handlingsplanen for energidiplomati indeholder følgende hovedelementer:

- For det første anføres det, at den strategiske retning for EU's energidiplomati skal styrkes gennem jævnlige drøftelser på udenrigsministerniveau.
- For det andet, foreslås det, at dialogen og energisamarbejdet med nye producent- og transitlande uden for EU skal styrkes.
- For det tredje angives det, at indsatsen for at forbedre den globale energiarkitektur og multilaterale energiinitiativer skal styrkes.
- Og endelig for det fjerde angives det, at EU skal styrke fælles energipolitiske budskaber og diplomatisk kapacitet på energiområdet.

På udenrigsrådsmødet den 22. juni 2015 forventes drøftelsen at fokusere på, hvordan forskellige udenrigspolitiske instrumenter kan bidrage til at fremme etableringen af Energiunionen.

Regeringen finder det positivt, at der generelt er kommet mere fokus på, hvordan de udenrigspolitiske instrumenter kan bidrage til at fremme EU's klima- og energipolitiske mål – både inden for EU's grænser, men også på det globale energimarked.

Regeringen er af den opfattelse, at et styrket energidiplomati i EU vil medvirke til at diversificere den eksterne energiforsyning, forbedre infra-

struktur og afhjælpe afbrydelser i markedet. Samtidig kan en styrket indsats på dette område reducere importafhængigheden, styrke EU's udenrigspolitiske manøvrerum og fremme overgangen til en grøn økonomi.

7. Krim-sanktionerne

På rådsmødet forventes de Krim-relaterede restriktive foranstaltninger forlænget med 1 års varighed.

EU vedtog d. 23. juni 2014 et forbud mod at importere varer med oprindelse fra Krim. Importforbuddet blev vedtaget som led i EU's reaktioner på Ruslands ulovlige annektering af Krim-halvøen i marts 2014. Importforbuddet er foreløbig gældende indtil d. 23. juni 2015. I lyset af Ruslands fortsatte ulovlige annektering af Krim vedtog EU d. 18. december 2014 yderligere sanktioner. Der blev indført et forbud mod at foretage direkte investeringer på Krim. EU indførte samtidig et forbud mod at eksportere varer, teknologi og bestemte tjenesteydelser til Krim inden for transport-, telekommunikation-, energi-, infrastruktur- og turisme-sektorerne. Disse restriktive foranstaltninger er ligeledes foreløbig gældende indtil den 23. juni 2015.

Regeringen støtter en forlængelse af de Krim-relaterede restriktive foranstaltninger med 1 års varighed i lyset af Ruslands fortsatte ulovlige annektering af Krim-halvøen og Ruslands fortsatte krænkelse af Ukraines territoriale integritet og suverænitet.

8. Forlængelse af Ruslands-sanktioner

På Det Europæiske Råd i marts 2015 var der enighed om at lave en klar kobling mellem de økonomiske sanktioner mod Rusland og gennemførelsen af Minsk-aftalen, der skal være gennemført inden den 31. december 2015. Siden da er der desværre kun sket begrænsede fremskridt i gennemførelsen af Minsk-aftalen. Samtidig fortsætter Rusland med at støtte de pro-russiske separatister i det østlige Ukraine og forsyner dem med tunge våben, udstyr og træning, ligesom der fortsat sker daglige krænkelse af våbenhvilen. I angrebet på Maryienka den 3. juni, der er det hidtil mest alvorlige, enkeltstående angreb siden februar, deltog et stort antal pro-russiske separatister støttet af tunge våben, der ellers skulle være trukket tilbage fra kontaktlinjen. Samlet set tilsiger situationen derfor desværre, at det er nødvendigt at opretholde presset for at få Rusland til at gøre sin indflydelse gældende over for separatisterne og for at få Rusland til at indstille destabiliseringen af Ukraine. Det er i øvrigt også på linje med den bredere, internationale linje over for Rusland/Ukraine-konflikten, hvilket også kom til udtryk på G7-mødet den 7.-8. juni.

Regeringen støtter på den baggrund en forlængelse af de økonomiske, sektorspecifikke sanktioner, som fortsat bør være direkte bundet op på Minsk-aftalen, ligesom vi, som hidtil, anser det for afgørende at opretholde en fælles EU-linje over for Rusland. Det forventes, at de nuværen-

de økonomiske sanktioner mod Rusland højst sandsynligt vil blive forlænget, formentlig i uændret form. Det tegner nu til, at et forslag om at forlænge de økonomiske sanktioner, sandsynligvis for en 6-måneders periode frem til den 31. januar 2016, vil kunne blive endelig vedtaget (som et A-punkt) på Udenrigsrådet (FAC) den 22. juni. Det kan dog ikke helt udelukkes, at beslutningen evt. vil kunne blive truffet gennem en skriftlig procedure, ligesom det på nuværende tidspunkt heller ikke er fuldstændig udelukket, at beslutningen om sanktionernes forlængelse vil kunne blive taget op på Det Europæiske Råd den 25.-26. juni.

Siden sidst

I forlængelse af forelæggelsen af rådsmødet (udenrigsanliggender) den 18. maj 2015 vil status for den militære CSDP-operation (EUNAVFOR MED) til bekæmpelse af menneskesmugling i Middelhavet eventuelt også blive berørt. Operationen blev etableret på Rådsmødet den 18. maj d.å. Det er forventningen, at udenrigsrepræsentant Mogherini også vil give en kort status for drøftelserne vedr. det folkeretlige mandat for operationen, herunder i forhold til en resolution fra FN's sikkerhedsråd samt forhandlingerne med de libyske myndigheder. Det er sandsynligt, at man på Rådsmødet vil vedtage den konkrete operationsplan for operationen samt træffe beslutning om den mere formelle lancering. Da der er tale om en militær operation, deltager Danmark på grund af forsvarsforbeholdet ikke i operationen.

Martin Lidegaard

Alle dagsordenspunkterne hører under Udenrigsministeriets ressort